
Medisinstudenter trives i utlendighet

AKTUELT

INGRID M. HØIE

Email: ingrid.hoie@legeforeningen.no

Tidsskriftet

Å dra utenlands for å studere medisin er et nødvendig onde for mange, men studentene trives i utlendighet når de først er på plass. Det viser en undersøkelse blant norske medisinstudenter i utlandet. Rapporten kommer ut om kort tid.

Et sterkt ønske om å bli lege kombinert med at man ikke kommer inn på studiet i Norge, er hovedårsakene til å studere medisin i utlandet. For aller helst ville studentene ha studert medisin i Norge: 2/3 av de 756 studentene som deltar i kartleggingen, svarer at de i utgangspunktet ville ha foretrukket å studere her, hvis karakterene hadde vært gode nok.

– Inntrykket er at mange ser på utenlandsstudier som et nødvendig onde for å nå målet sitt: å bli lege, sier Jannecke Wiers-Jenssen ved Norsk institutt for studier av forskning og utdanning. Hun har møtt og intervjuet medisinstudenter i en rekke land om hvorfor de reiste ut, valg av studiested, trivsel og tilfredshet med studiet, karriereplaner og sosial bakgrunn. Det er første gang det er foretatt en undersøkelse om tilværelsen som medisinstudent i utlandet, sett med studentenes øyne. Undersøkelsen er finansiert av Legeforeningens forskningsinstitutt.

Trives etter hvert

Jannecke Wiers-Jenssen mener at undersøkelsen bryter med forestillinger om at utenlandsstudentene har dårlige karakterer.

– Halvparten av studentene som leser medisin i utlandet har et karaktersnitt på over fem, og et slikt nivå kan ikke karakteriseres som dårlig. Det er likevel ofte utilstrekkelig for å bli tatt opp i Norge, sier Wiers-Jenssen.

Selv om studier i Norge er førstevalg, finner de fleste seg vel til rette i utlandet etter hvert og endrer preferansen. 2/3 opplyser at de foretrekker å være i utlandet når de først har begynt. Tre av fire utenlandsstudenter tror at det faglig sett er en fordel å studere i utlandet. Kun 4 % tror at det er en ulempe.

– Dette er tegn på at studentene trives i utlandet. Mange synes at det er mer positivt å studere i utlandet enn de trodde det ville bli. Studentene gir uttrykk av at de mestrer studiene bra, og de er like fornøyde med kvaliteten på lærestedene som medisinstudenter i Norge er, fremholder Wiers-Jenssen.

Ifølge henne er det vanskelig å finne empirisk belegg og statistisk signifikante sammenhenger som gir grunnlag for å si at ulike land produserer ulike typer leger. Studentene synes ikke det er noe problem om de kanskje lærer en annen form for medisinsk kultur enn hva de vil møte i Norge.

– De mener at de kan plukke ut de positive elementene. Noen mener at de også blir flinkere til å improvisere og bruke basiskunnskaper mer kreativt. I tillegg trekker studentene frem faktorer som kunnskap om språk og kultur, internasjonalt nettverk og personlig vekst, opplyser Wiers-Jenssen.

Trivsel og tilfredshet varierer noe med studieland. Studenter i Øst-Europa og Tyskland er litt mindre fornøyd enn studenter i Skandinavia og engelskspråklige land. Misnøyen er ikke knyttet til faglig kvalitet, men til pedagogisk kvalitet, omfang av veiledning og forhold som gjelder administrasjon. Wiers-Jenssen mener man kan tolke dette som utslag av problemer med å tilpasse seg en utdanningsmodell som kan virke autoritær og lite serviceorientert for en norsk ungdom.

Språk og økonomiske rammebetingelser styrer studentenes valg av studieland, mens tilfeldighetene råder over valg av universitet. Studentene er mer opptatt av *at* de får medisინutdanning enn *hvor* de får den.

Hardtarbeidende

Etter sine samtaler og møter med utenlandsstudentene, sitter Jannecke Wiers-Jenssen med inntrykk av at de er svært målrettede, initiativrike og motiverte.

– Det kreves mye energi i søkeprosessen, og for å bo i et annet land i 5–6 år. Studentene arbeider mer med studiene enn medisinstudenter i Norge gjør. I snitt bruker studentene i utlandet 49 timer per uke på studier i en normaluke, og 62 timer i eksamensuker. Medisinstudenter i Norge bruker i snitt 31–35 timer per uke til studierelaterte aktiviteter, viser undersøkelser. Det kan være at kravene og konkurransen er hardere og at et fremmed språk gjør at de må bruke mer tid, men inntrykket er likevel at de har en intens innsatsvilje. Det gjenspeiler seg også i hvor mye de kan tenke seg å arbeide i fremtiden. 50 timers arbeidsuke skremmer ikke disse studentene, mener Wiers-Jenssen.

De fleste studentene som studerer medisin i utlandet har tenkt seg hjem til Norge når de er ferdige. Det er også en tendens til at utenlandsstudentene sikter mot høyere stillingsnivåer enn hjemmestudenter.

– Det er flere som ønsker seg lederstillinger ved sykehus, flere som ønsker å bli privatpraktiserende spesialist, flere som vil bli kirurg og færre som vil bli allmennlege enn de som studerer i Norge. Det er vanskelig å finne en enkeltstående forklaring på hvorfor det er slik. Uansett er det et tankekors at utenlandsstudentenes karrierepreferanser ikke er i takt med behovet på legearbeidsmarkedet. Rekrutteringskrisen innenfor psykiatri, geriatri eller primærhelsetjenesten blir ikke nødvendigvis løst med norske leger utdannet i utlandet, mener Wiers-Jenssen.

Publisert: 20. august 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. juni 2026.